

Відбулося засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

19.6.2026 - Пресслужба Апарату Верховної Ради України | Verkhovna Rada Ukrainy

17 червня відбулося засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій під головуванням голови Комітету Сергія Бабака.

Народні депутати України – члени Комітету розглянули низку питань Порядку денного засідання:

Про використання коштів освітньої субвенції на реалізацію у 2026 році публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа» у частині створення сучасного освітнього простору»

Комітет заслухав інформацію заступниці Міністра освіти і науки України Надії Кузьмичової щодо проведення конкурсного відбору проєктних заявок, механізму розподілу та використання коштів освітньої субвенції, а також реалізації публічних інвестиційних проєктів зі створення сучасних освітніх просторів у закладах загальної середньої освіти.

Було зазначено, що субвенція спрямовується на реалізацію проєктів, включених до галузевого (секторального) проєктного портфеля держави та таких, що відповідають напрямам програми публічних інвестицій. Кошти субвенції використовуються для створення сучасного освітнього простору шляхом закупівлі засобів навчання та обладнання, комп'ютерного і мультимедійного обладнання, меблів для навчальних кабінетів природничо-математичного циклу та STEM-лабораторій у закладах загальної середньої освіти, які в перспективі забезпечуватимуть здобуття профільної середньої освіти.

Також Комітет заслухав інформацію заступника голови Комітету Сергія Колебошина щодо участі консультативних, експертних та проєктних організацій у супроводі реалізації зазначеної програми.

Народні депутати України – члени Комітету обговорили питання прозорості та підзвітності процедур конкурсного відбору проєктних заявок, дотримання принципів рівності учасників, моніторингу реалізації проєктів та контролю за використанням бюджетних коштів.

Окрему увагу було приділено питанню залучення до супроводу реалізації проєктів сторонніх організацій. Члени Комітету звернули увагу, що чинними Порядком та умовами надання освітньої субвенції визначено учасників процесу використання коштів, їхні повноваження, механізми подання інформації, звітності та моніторингу реалізації проєктів. Водночас нормативне врегулювання правового статусу, порядку діяльності та меж повноважень організацій, які можуть залучатися до експертного чи консультаційного супроводу проєктів, відсутнє.

Під час обговорення було порушено питання можливих ризиків, пов'язаних із доступом таких організацій до проєктної, кошторисної та закупівельної документації, а також із наданням ними рекомендацій територіальним громадам щодо реалізації проєктів. На думку членів Комітету, за відсутності чітко визначених нормативних процедур така практика може створювати ризики

конфлікту інтересів, нерівного доступу до інформації, неформального впливу на формування технічних вимог до предметів закупівлі та використання інформації в інтересах третіх осіб.

Члени Комітету наголосили, що будь-які рішення щодо погодження проєктів, розподілу, перегляду, продовження чи припинення фінансування мають ухвалюватися виключно уповноваженими суб'єктами та у спосіб, визначений законодавством. Також було підкреслено необхідність чіткого розмежування консультативних функцій і повноважень щодо прийняття управлінських рішень, а також належного нормативного врегулювання взаємодії між Міністерством освіти і науки України, органами місцевого самоврядування та залученими організаціями.

За результатами розгляду питання Комітет взяв інформацію Міністерства освіти і науки України до відома, ухвалив рішення продовжити здійснення парламентського контролю за реалізацією програми модернізації освітніх просторів та використанням коштів освітньої субвенції, рекомендував Міністерству освіти і науки України надати органам місцевого самоврядування додаткові роз'яснення щодо процедур реалізації проєктів і повноважень усіх учасників відповідного процесу, а також звернутися до Прем'єр-міністра України з інформацією про виявлені ризики та пропозиціями щодо їх належного нормативного врегулювання.

Про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2026-2027 навчального року

Комітет відзначив, що Міністерством освіти і науки України загалом забезпечено організацію процесу підготовки підручників та навчальних посібників до 2026/2027 навчального року, а також позитивно оцінив розпочату підготовку до впровадження дворічного циклу підручникотворення, який передбачає повноцінну річну апробацію підручників, удосконалення нормативної бази, оновлення механізмів експертизи та посилення методичної підтримки авторських колективів і експертного середовища.

Водночас народні депутати України – члени Комітету звернули увагу на низку проблемних питань, що потребують подальшого вирішення, зокрема:

незабезпечення повного покриття потреби у підручниках для окремих класів та навчальних предметів, особливо для малотиражних видань, підручників мовами національних меншин та окремих освітніх галузей;

недостатній рівень забезпечення підручниками та навчальними посібниками осіб з особливими освітніми потребами;

недостатність бюджетного фінансування для закупівлі інтерактивних електронних додатків до підручників, зокрема для учнів 4, 6 і 7 класів, дітей з особливими освітніми потребами та до підручників, виданих шрифтом Брайля;

необхідність належного забезпечення здобувачів профільної середньої освіти навчальною літературою в умовах впровадження реформи старшої школи.

За результатами розгляду Комітет рекомендував Міністерству освіти і науки України вжити заходів для покриття потреби у підручниках з окремих навчальних предметів, належного забезпечення осіб з особливими освітніми потребами підручниками та навчальними посібниками, вирішення питання фінансування інтерактивних електронних додатків до підручників, а також забезпечення у 2027 році підручниками з предметів «Мистецтво»,

«Інформатика» та «Технології» для учнів 10 класу закладів загальної середньої освіти.

Про Звіт Рахункової палати про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти»

Під час розгляду питання народні депутати України – члени Комітету відзначили важливість проведеного аудиту в умовах масштабної цифрової трансформації освіти та необхідності забезпечення безперервності освітнього процесу. За даними аудиту, у 2021–2024 роках на заходи з цифровізації закладів загальної середньої освіти було спрямовано понад 11,3 млрд грн, що дозволило забезпечити школи цифровим обладнанням, розвивати платформу «Всеукраїнська школа онлайн», впроваджувати програмно-апаратний комплекс АІКОМ та підвищувати цифрові компетентності педагогічних працівників.

Водночас аудитом виявлено низку системних проблем, зокрема відсутність комплексного стратегічного документа з цифровізації загальної середньої освіти, недостатню узгодженість стратегічного, бюджетного та оперативного планування, відсутність належної системи моніторингу результатів і оцінки ефективності реалізованих заходів. Окрему увагу було звернуто на нерівномірний рівень забезпечення закладів освіти цифровим обладнанням, недостатній доступ до якісного інтернету, неефективне використання частини бюджетних ресурсів, а також недоліки у сфері закупівель, доставки та обліку обладнання.

Під час засідання також обговорювалися питання розвитку та функціонування цифрових освітніх платформ «Всеукраїнська школа онлайн» та АІКОМ, удосконалення механізмів планування та моніторингу заходів цифровізації, підвищення цифрових компетентностей педагогічних працівників, а також забезпечення рівного доступу учнів до сучасних цифрових освітніх ресурсів незалежно від місця проживання.

Про проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо впровадження Стратегії хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки» (реєстр. № 15128 від 03.04.2026), поданий народним депутатом України Костенком Р.В. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці до законопроєкту визначено, що його розроблено з метою удосконалення правового регулювання у сфері національної безпеки України шляхом визначення правових засад розроблення, схвалення та реалізації Стратегії хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки, а також уточнення термінології, пов'язаної з хімічними, біологічними, радіологічними та ядерними інцидентами та агентами.

Комітет у межах предметів свого віддання зазначає, що законопроєктом передбачено:

залучення до розроблення Стратегії хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки наукових установ;

встановлення Стратегією хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки напрямів підготовки, професійного навчання, підвищення кваліфікації персоналу та проведення спільних навчань і тренувань.

Комітет звертає увагу на використання у тексті законопроєкту словосполучення «державно-приватне партнерство», яке варто уточнити і привести у відповідність до положень Закону України «Про публічно-приватне партнерство» від 19.06.2025 № 4510-IX.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Валерія Колюха, Віцепрезидента Національної академії наук України Олега Рафальського та

обговоривши це питання, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо впровадження Стратегії хімічної, біологічної, радіаційної та ядерної безпеки» (реєстр. № 15128 від 03.04.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Про проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення» (реєстр. № 15165 від 10.04.2026), поданий народним депутатом України Стефанчуком Р.О. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці до законопроєкту визначено, що його розроблено з метою покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення задля створення сприятливого середовища для розбудови демократичного врядування в територіальних громадах через залучення населення до вирішення окремих питань місцевого значення.

Основними завданнями законопроєкту є спрощення процедури створення органів самоорганізації населення, уточнення їх повноважень і території діяльності, розмежування строку повноважень органів самоорганізації населення та строку повноважень їх персонального складу, уточнення порядку взаємодії із органами місцевого самоврядування, порядку та підстав припинення органів самоорганізації населення, а також їх персонального складу.

Законопроєкт стосується предмета відання Комітету в частині визначення повноважень органів самоорганізації населення щодо сприяння, зокрема, закладам освіти в проведенні культурно-освітньої, спортивно-оздоровчої та виховної роботи серед населення (п.7 ч. 1 ст. 15 розділу III Закону України «Про органи самоорганізації населення» (в редакції проєкту). При цьому питання освіти має супутній характер у межах ширшого регулювання діяльності органів самоорганізації населення та участі громадськості у вирішенні питань місцевого значення.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань професійної та фахової передвищої освіти Комітету Ольги Коваль, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення» (реєстр. № 15165 від 10.04.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

У засіданні Комітету взяли участь: народні депутати України – члени Комітету, представники Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Рахункової палати України, Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Міністерства фінансів України, Служби безпеки України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Державної установи «Український інститут розвитку освіти», Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад». Усього понад 50 учасників.

З прийнятими рішеннями Комітету можна ознайомитися тут.

Переглянути запис засідання, яке транслювалось у прямому ефірі, у соціальних мережах,

можна за покликанням: Youtube, Facebook.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/273738.html